

О. О. Коваль, Т. В. Воронько-Невіднича
Полтавська державна аграрна академія, Полтава

ЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ДЛЯ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Очевидно, що посилення конкуренції неминуче призводить до важливості забезпечення конкурентоспроможності суб'єкта підприємницької діяльності аграрної сфери та формування стійкої конкурентної переваги. Конкурентна перевага, в першу чергу, узгоджується зі стратегічними цілями корпоративного розвитку підприємства.

Як зауважує Я. Ларіна: «...формування конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств забезпечує підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки, а отже сприяє вирішенню проблем щодо забезпечення продовольчої безпеки» [2].

Узагальнюючи думки вітчизняних та зарубіжних науковців, можемо визначити, що конкурентна перевага – це елемент у системі конкурентних відносин; вона виявляється в умовах конкуренції, причому під час порівняння конкурентних позицій щодо кількох підприємств; їй притаманні стійкість (здатність зберігатися протягом тривалого періоду часу) та адаптивність (мінливість до умов ринку); конкурентна перевага має динамічний характер; їй властива ефективність, тобто отримання фінансового ефекту.

Конкурентна перевага підприємства, її ефективність і стійкість визначаються сукупним різноспрямованим впливом множини факторів. Більш того, ті ж самі фактори в різних умовах можуть як підсилювати, так і послабляти конкретну конкурентну перевагу [1, с. 44].

Як зазначає А. Сітковська «...аграрне підприємство займає і утримує свою ринкову «нішу» за рахунок конкурентоспроможності продукції, яку воно виробляє, і можливостей вести конкурентну боротьбу. Конкурентна перевага сільськогосподарської продукції може бути заснована на відмінностях і особливих властивостях продукції, на нижчій

собівартості виробництва, порівняно з конкурентами, і забезпечується за рахунок:

- впровадження нових технологій виробництва сільськогосподарської сировини у рослинництві та тваринництві;

- покращення породного складу тварин та використання нових сортів рослин, більш продуктивних і стійких до хвороб та несприятливих до природнокліматичних умов;

- застосування нових технічних засобів і технологій обробки ґрунту;

- впровадження агроінновацій, які дають можливість підвищити врожайність (продуктивність), мінімізувати втрати та забезпечити безпеку навколишнього середовища» [3, с. 99].

Процес формування конкурентних переваг полягає у своєчасному виявленні факторів, оцінці досягнутої конкурентної позиції підприємства, виявленні відхилень від вибраного ідеального варіанту розвитку, встановленні причин цих відхилень, відповідному коригуванні окремих напрямів господарської діяльності.

Таким чином, конкурентні переваги є базисом для забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Досягненню конкурентних переваг має передувати аналіз наявних у підприємства переваг та оцінки фактичної позиції підприємства.

Список використаних джерел:

1. Кондратенко О. О., Першень Н. А. Формування конкурентних переваг аграрних підприємств в сучасних умовах господарювання. Вісник економічної науки України. 2019. № 1 (36). С. 44–48. URL:

<http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/151640>.

2. Ларіна Я.С. Формування та механізми реалізації маркетингових стратегій в агропродовольчому підкомплексі АПК: монографія. Київ: Преса України, 2008. 344 с.

3. Сітковська А. О. Формування конкурентних переваг аграрних підприємств. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2016. Вип. 20

(2). C. 98–100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2016_20%282%29_26.